

мовами перекладений памфлет “Чому я не хочу повертатись до СРСР”. Цей твір – його пристрасна розповідь про страждання селян, робітників, інтелігенції у більшовицькому “раю” та про власні поневіряння – став у 40-ві рр. одним із документів, які змінили ставлення західної громадськості до переміщених осіб, а водночас і початком деміфологізації сталінщини.

Публіцистика І.Багряного, а це сотні творів, є квінтесенцією національної гідності й суверенності, обстоюванням повноти національного буття. На жаль, публіцистичний доробок автора, здобутки його політичної та громадянської думки ще належним чином не вивчені й не затребувані. А вони ж, багато в чому повчальні й актуальні, являють надзвичайний інтерес і сьогодні. Особливо для нас, студентів, які навчаються на спеціальності “Журналістика”. Не всі з нас можуть погодитися з поглядами автора (та в цьому й немає потреби), але, поза сумнівом, його публіцистичні твори кожному можуть дати неабиякий імпульс для роздумів, для порівняння двох уже досить віддалених один від одного періодів нашої та світової історії, для безкомпромісного служіння власному народові. А найголовніше – це першоджерело становлення майбутнього журналіста: і як літературного працівника, і як громадського діяча.

УКРАЇНСЬКИЙ ПРАВОПИС В ОЦІНЦІ СУЧАСНИХ МОВОЗНАВЦІВ

Доп. - Ісіпчук Н. В., ЖТ-41.
Наук. кер. – доц. Євграфова А.О.

Правопис – це закон, тому формулювання правил має бути чіткішим, з якнайменшою кількістю винятків (а ще краще без них), – пише у ст. “Ще раз про український правопис” Н. Тишківська [3, 3].

Сучасний український правопис викликає багато нарікань саме через значну кількість винятків. Але суть незадоволення

українським правописом слід шукати в інших, більш серйозних, причинах.

В останні роки розпочалося обговорення “Українського правопису”. Як відомо, український правопис сформувався на основі правописних традицій давньоруської мови, що ґрунтувалася на фонетичному принципі, за яким написання має відбити вимову. Засади давньоруського правопису використовувалися в українській писемності XIV-XVI ст. У кінці XVI - на початку XVII ст. в українському правописі уставився історико-етимологічний принцип, який зберігався до початку XIX ст. Від початку XIX ст. в українській мові поширюється фонематичний принцип. У 60-80-х рр. XIX ст. користувалися двома правописами: історико-етимологічним М. Максимовича (москвофіли) і фонетичним П. Куліша (народовців). Між прихильниками обох правописів велася боротьба, яка закінчилася аж у кінці XIX ст. перемогою прихильників фонетичного правопису. У подальшому до „кулішівки” додалася „драгоманівка”, згодом вводиться так звана „желехівка”. Історія на цьому не зупиняється [1, 479]. Виходить декілька правописів: 1918 р. , 1921 р. , 1929 р. Як зазначає О. Пономарів, “...заборонений перший загальноукраїнський правопис 1929 року – це частка нашого розстріляного відродження, оскільки більшість його авторів репресовано і знищено комуністичним режимом. Прийняття пропонованих змін буде гідним шануванням їхньої світлої пам’яті.”[2, 13]. Отже, у наші дні проблема українського правопису стала не тільки науковою, але й позамовною. Потреба у створенні єдиної для всього українства правописної системи, яку обстоювали діячі нашої культури упродовж майже двох століть, актуальна й досі.

Починаючи від І. Огієнка, переважна більшість мовознавців розглядає графіку та правопис як елементи етнічної культури (Б. Антоненко-Давидович, С. Караванський, В. Німчук, Яр Славутич, Ю. Шевельов). Найбільш радикально налаштовані мовознавці вважають, що український правопис

повинен відповідати культурно-політичному вибору країни (І. Фаріон).

Література

1. Півторак Г. П. // Українська мова. – Енциклопедія./ Редколегія: В. М. Русанівський, О. О. Тараненко (співголови), М. П. Зяблюк та ін. – К.: "Українська енциклопедія" 2000. – 752 с.
2. Пономарів О. Український правопис – повернення до національних засад – К., 2003
3. Тишківська Н. "Ще раз про український правопис" Українська мова та література – 2001 р. 17 травня. – Число 17 (225)

СВІДОМЕ Й НЕСВІДОМЕ АВТОРСТВО, ФАКТИ І ГІПОТЕЗИ

Доп. – Карпенко Ю., група ЖТ-41.
Наук. кер. - ст. викл. Чубур В.В.

Мовлення для професійного журналіста є свідомо керованою активністю. Він – частина соціуму, але як професійний комунікатор має поставити себе осторонь, „поза суспільством”, аби якомога об'єктивніше, неупереджено оцінити той чи інший факт, суспільне явище. Для цього, крім усього іншого, треба мати здатність до контролю за процесом власного мовлення, особливо при створенні тексту твору (газетної статті, радіо чи TV передачі).

Такий, свідомий контроль, якщо дивитися з погляду розвитку природи людини як мовної особистості, можливий лише за двох умов: через усвідомлення мовця себе автором і відчуження тексту від автора. Свідоме авторство – це активізація творчих можливостей, здатність до плідного засвоєння і трансформації традицій. При несвідомому ж авторстві внесок окремої людини в створення тексту, як правило, не підлягає визначенню.

Еволюційний перехід від несвідомого до свідомого авторства не є стрибкоподібним. Він розтягнувся на багато віків,